

STŘÍPKY Z HISTORIE ŽERANOVIC

ŽERANOVSKÝ VĚTRÁK

Zahájení občasného cyklu přednášek pro všechny spoluobčany, kteří se chtějí něco dovědět o dávné i nedávné historii naší obce.

BESEDA

Neděle 21. srpna 2011 od 15.00 hod.
V horním sále Zámecké hospůdky

Přednášku s představením připravované nové knihy, spojenou s projekcí fotografií, povede prof. Martin Potůček, synovec posledního majitele Větráku z rodu Potůčků.

Tímto jste všichni srdečně zváni !!! Kdo co ví ať dopoví!!!

INFO: ING.VYŇUCHAL ANTONÍN, mobil 777 104 630, e-mail: vymuchal@parita.cz

Přeji všem dobré nedělní odpoledne!

*„A když u noci vyplul na oblohu měsíc
a svým stříbrným světlem ozářil celý kraj,
jak to bylo krásné!*

*Ta jsme sedávali s bratrem opřeni
o deskovou stěnu mlýna a dívali jsme se
na pohádkovou krajinu dlouho do noci.“*

*Žeranovský
Větrák,*

rok 1915

Paměti
Františky Stokláskové,
rozené Potůčkové,
dcery drobného rolníka
a větrného mlynáře
Františka Potůčka
ze Žeranovic.

Narozena 12. 2. 1881
v Žeranovicích,
zemřela 19. 3. 1964
v Brně-Medlánkách

Dovolte mi
se také
představit:
nejmladší
ze tří
generací
Potůčků.

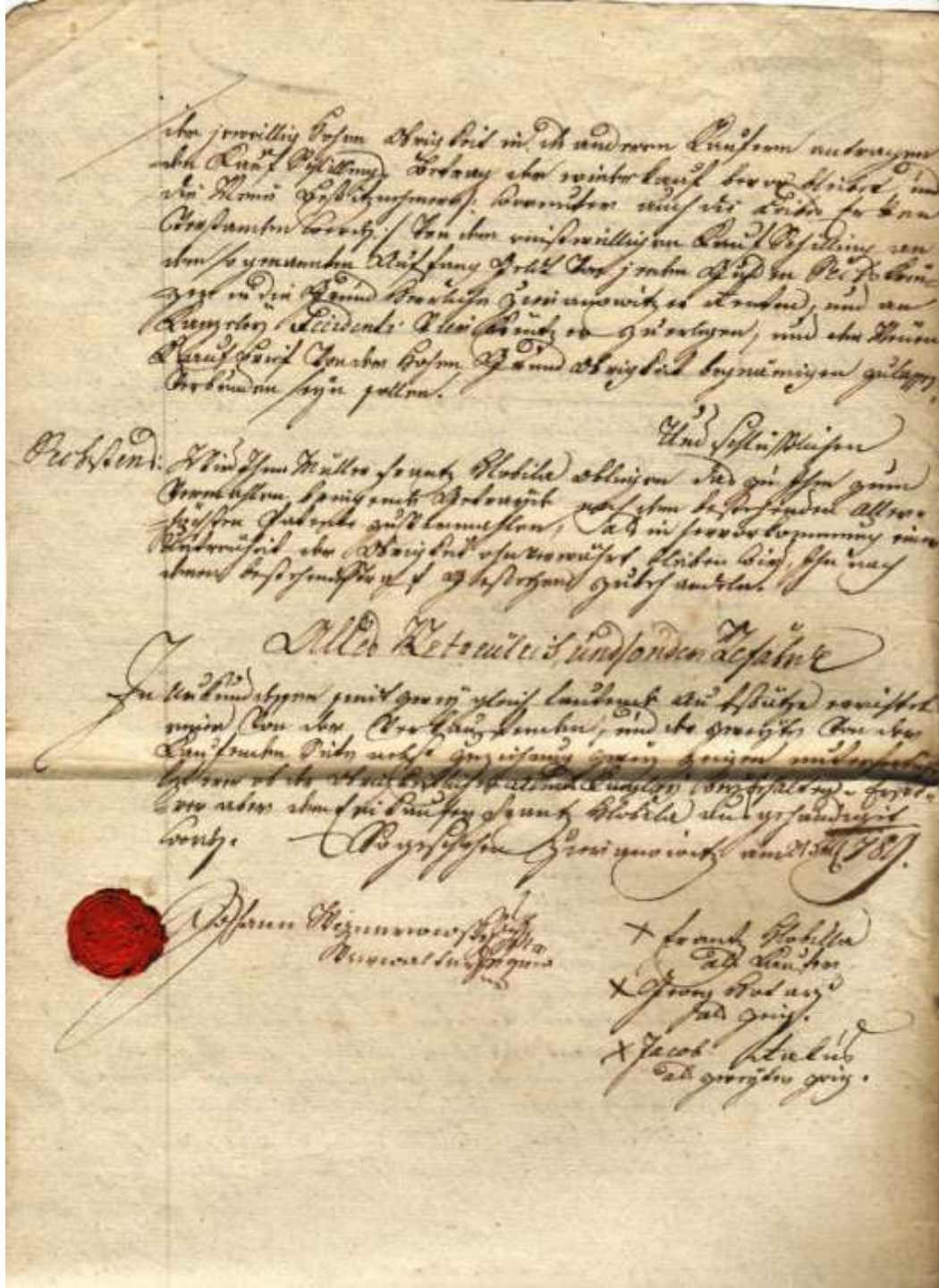
U stohu
slámy,
listopad
1951

Začněme trochou historie:

Pozemek zvaný „Od povětrníka“ zakoupil 31. 12. 1789 František Hlobila ze Žeranovic od Jeho Excelence hraběte Seilerna, a to za účelem

„vystavění a sestrojení větrného mlýna a jinak nutného obydlí“.

6. ledna 1796 je datována kupní smlouba, kterou se stvrzuje odprodej zařízeného větrného mlýna se dvěma oškrtý (Schärfeisen), dvěma mlecími stolicemi, jedním krumpáčem, tažným lanem včetně pozemků o výměře 10 měřic a obydlí, to vše **za 690 zlatých**.

≈ ≈ ≈

Od Františka Globily jež za tento peníz (musel si na to půjčit 210 zlatých ze Sirotčího pokladního fondu statku Žeranovice) koupil můj pra-pra-pra-pradědeček **Tomáš Potůček z Martinic**, kde působil jako mlynář už v roce 1770, jak doloženo v Knize mistrovské cechu mlynářského.

Následnictví hospodářů	Data narození a úmrtí
Tomáš Potůček I	1727 - 1801
Tomáš Potůček II	1764 - 1832
Tomáš Potůček III	1805 - 1865
František Potůček	1844 - 1903
Julius Potůček I	1878 - 1952
Julius Potůček II	1914 - 1979

„Bylo to
asi r. 1896.
Starý kostel,
který býval v
dávných
dobách ještě
českobratrský
nebo
evangelický, byl
zbořen,
protože byl
malý a velmi
starý.

Na starý kostel si ráda vzpomínám. Byl malý, ale tak nějak útulnější. A zvlášť se mi líbilo, když na sv. Jana Křtitele přinášely dívky velké kytice květí, kladly je na zábradlí před oltářem a kněz je po mši světil. V těch kyticích kromě květin byly i léčivé byliny, léčivé pro lidi i pro dobytek. Bylo to velice pěkné, když celé zábradlí (kátr) bylo pokryto těmi kyticemi. “

„Maminčin otec, nadučitel **František Januška**, učil ve staré škole. Tenkrát chodily do Žeranovic do školy děti z Horního Lapače, z Rackové a z Franckovic, tedy ze 4 dědin. Žáků bylo mnoho, ale platu málo, myslím, že až do r. 1869, kdy byl vydán nový školský zákon. Bylo to také tím, že někteří rodiče školní plat v naturáliích dávali buď špatně, pozdě, nebo vůbec ne. To zvláště z Rackové a z Franckovic.

z Franckovic.

A tak bývalo i hladu dost, když bylo 6 dětí (2 zemřely malé).

Vykládala mi často tetička Anna, která byla o 10 let starší než maminka, že v Ludslavicích zemřel rector S celou rodinou hlady.“

Větrák a obytné stavení, 1930.
Mlýn zbořen v roce 1935.

do těch mlýnů a u nás se jen šrotovalo.
Díky se u nás neukřivalo toho slova, vědí
ještě několikrát ptec přikupoval p
nepůjemné a namáhavé keránie sečky na
sečka se žrala v kímě v léte, celý rok.
Otec byl velmi nábožný, celý život se modlil
a orlím i 40 dní v postu. My děti jsme tom
klíčím sedeli na palách, ale to hall nek ne
advantě „Čiště Hospodin přijde“, v pisa

Můj otec.
Narodil se koncem li
větný mlynář musel znát pro
trochu německy a zdá se mi,
měl jít na vojnu. Ale v tom
Asi 2 dny po slatěčkově smrti
mlyn. To bylo 5. srpna 1864.

O čem vyprávějí tetinčiny paměti?

Osudy lidí, zvláště příbuzných
První a druhá světová válka

- Život na vesnici:

Jaká byla naše chalupa

Jak jsme pásávali krávy

Okolí naší chalupy

Jak se u nás vařilo

Jak se u nás slavily svatby

Něco o předení

Stavění kostela a „svěcení“

Školní výlety

Klasářky

Smrtná neděle

„Proto stařenka i obě děvčata
(maminka i teta) pletly čepce. Ty
čepce byly z velmi tenounké příze
a pletly se pěkným dírkovým
vzorkem...

... Časem se ty čepce přestávaly
nosit, poslední jsem pletla já asi
r. 1900 s návodem tetiččiným pro
„tetičku“ Nedbalku z Bednárně.“

Všem příbuzným, přátelům, příznivcům a známým zvěstuje se truchlivá zpráva, že Všemohoucímu Pánu nad životem a smrtí zalíbilo se povolati na věčnost

Veledůstojného Pána

P. JOSEFA POTŮČKA,

zasloužilého faráře v Hulíně,

k. a. assessora, čestného měšťana města Hulína atd.,

jenž odešel zcela do vůle Boží a sv. svatostmi zaopatřen po dlouhé nemoci ve čtvrtek dne 26. dubna 1906 o 10. hod. dopoledne v 68. roce věku svého pokojně v Pánu zesnul.

Tělesné pozůstatky drahého zesnulého budou

v sobotu dne 28. dubna 1906 o 10. hod. dopoledne

ve farní hřbitovské kapli v Hulíně odnešeny a po vykonaných zádušních službách Božích na Hulínském hřbitově k dočasnému odpočinku uloženy.

Duše drahého zesnulého sluhy Páně doporučuje se zbožné vzpomínce ve vroucích modlitbách.

V Hulíně, dne 26. dubna 1906.

Farní duchovenstvo.

Julius Potůček I
jako vojín c.k.
armády
ve světové válce -
první zprava
(1916)

Mláčení obilí v Žeranovicích

Pohlednice, zaslaná
Juliem a Anežkou
Potůčkovými
zraněnému vojínovi
Františku Stoklaskovi
do vojenského lazaretu
v Komárně roku 1916

Mláčení obilí u Smýkalů č.21

Františka
Stoklásková
s manželem
Františkem,
se svojí
matkou a
třemi dětmi

1912

Rodina Anežky a Julia Potůčkových u mlýna, 1930

Poslední mlynář Julius
Potůček s manželkou
Anežkou a dcerou Marií
(Marenkou) roku 1942

... i telátko Dášenka patří
do rodiny.

... nemluvě o koních

... a psu
Kazanovi.
S Juliem
Potůčkem
neteř
Růžena
Stoklásková
a praneteř
Alena
(provdaná
Borková),
1942

Marie Jašová
(řádová sestra
Ermelinda),
sestra manželky
posledního
mlynáře Julia
Potůčka a
Anežky Jašové
(z Horního
Lapače).

Samota Větrák v roce 1978

הנה נשמתו של
הרב הגאון רבי
אברהם בן
שמואל

Na této samotě Větráku
žilo šest generací Potůčků
větrných mlynářů.
Z jejich osudů vyrůstají naše...

***Paměti Františky Stokláskové, rozené Potůčkové,
dcery drobného rolníka a větrného mlynáře
Františka Potůčka ze Žeranovic,
byly napsány v letech 1959 – 1963.***

**Připravujeme je
ke knižnímu
vydání
i s bohatou
fotografickou
dokumentací.**

≈ ≈ ≈

**Další podklady a
dokumenty
vítány!**

Děkuji za pozornost!